

Raadsinformatiebrief

Aan Raad
Portefeuillehouder Liselotte Franssen
Onderwerp REKS Voortgangsrapportage 2023
Datum 20-06-2023

Kennisnemen van

De vaststelling van de REKS Voortgangsrapportage 2023.

Inleiding

In juli 2021 is de REKS 1.0 vastgesteld. Het is nu 2023 en dus tijd voor een update. In de voortgangsrapportage wordt ingezoomd op de vraag of we op koers liggen met het regionale bod voor 2030. In bijgevoegd document is dit in beeld gebracht. Met de REKS Voortgangsrapportage rapporteert de regio Hart van Brabant aan het Rijk. Alle colleges van de 9 gemeenten in Hart van Brabant, Gedeputeerde Staten en het Dagelijks Bestuur van de 3 Waterschappen moeten de voortgangsrapportage vaststellen. Omdat het REKS Voortgangsdokument geen kaderstellend beleidsinstrument is, hoeven de raden dit niet te doen.

Informatie

In de REKS 1.0 zijn voorstellen gedaan voor de opwek van duurzame energie in de regio Hart van Brabant, is een Regionale Structuur Warmte uitgewerkt en zijn voorstellen ontwikkeld voor bestuurlijke samenwerking, organisatie en participatie.

De REKS Voortgangsrapportage brengt de voortgang van de REKS 1.0 in beeld.

Deze voortgangsrapportage REKS geeft aan waar we staan als het gaat om de REKS in Hart van Brabant. De voortgangsrapportage volgt in grote lijnen de opbouw van de REKS 1.0. Er wordt op verschillende onderdelen gerapporteerd. De belangrijkste conclusies zijn de volgende.

Maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak

Voor maatschappelijk draagvlak is communicatie over de REKS belangrijk zodat de energietransitie en klimaatadaptatie beter bekend worden. Het onderwerp participatie krijgt veel aandacht, doordat gemeenten met de 14 lokale energie coöperaties een samenwerkingsovereenkomst hebben ondertekend. Deze overeenkomst is verder uitgewerkt.

Er is geïnvesteerd in het betrekken van bestuurders en raden bij de uitwerking van de REKS. Met name bij de oprichting van een Publiek Ontwikkelbedrijf. De stuurgroep REKS is uitgebreid met alle wethouders uit de regio.

Energiebesparing en zon op dak

Er is vooral op gemeentelijk niveau veel aandacht geweest voor energiebesparing mede in relatie met energiearmoede. Regionaal is een kwartiermaker actief die gemeenten ondersteunt en die nadenkt over lange-termijn aanpak van energiebesparing.

We zien in de regio een flinke toename van zon op bedrijfsdak vooral ook op de vele in de regio aanwezige distributiecentra. Aansluiten op en vooral terugleveren aan het netwerk is daarbij een groeiend knelpunt.

Duurzame opwek

De regio heeft in de REKS 1.0 een bod gedaan voor opwek van 1 TWh. Daarvan is bijna de helft gerealiseerd. De prognose op basis van huidige plannen en ontwikkelingen is dat we in 2030 1.343.000 MWh zullen opwekken, ruim meer dan in het bod staat. Dit wordt vooral veroorzaakt door sterke toename van zon op bedrijfsdak.

Er is wel een scheve verhouding tussen opwek door zon en door wind waardoor o.a. het netwerk inefficiënt belast wordt. Windenergie is essentieel om meer balans in de energiebelasting op het net te bewerkstelligen. De regio wil dan ook sterk inzetten op windenergie. Belangrijk knelpunt daarbij is wel de hoogtebeperking vanwege de Defensieradar. Op dit moment voeren we gesprekken met ministerie van defensie om tot een oplossing te komen.

De energiehubs (zoekgebieden voor duurzame energie) zijn nog naar zeer beperkt verankerd in de omgevingsvisies en -plannen. De tijd tot 1 januari 2025 is nog maar kort. Of het in alle energiehubs gaat lukken om de benodigde vergunningen vóór 1 januari 2025 te verlenen, zal een spannende worden. Dit is een termijn van orde. Vooralsnog gaan we er nog steeds vanuit dat realisatie van het REKSbod 1.0 voor 2030 haalbaar is.

Regionale Structuur Warmte (RSW) 2.0

Er is de afgelopen periode een RSW 2.0 ontwikkeld waarin meer is doorgedacht over de mogelijkheden van warmtenetten in de regio en het verder ontwikkelen van warmtebronnen. Er zijn 3 denkrichtingen onderzocht:

1. import van bovenregionale warmte
2. inzet van de bovenlokale warmte
3. inzet van lokale warmtebronnen

Deze moeten verder worden uitgewerkt. In het onderzoek worden de volgende aanbevelingen gedaan:

1. Onderzoek de collectieve warmtevraag in de warmtenetwijken.
 2. Start vervolgonderzoeken naar geothermie.
 3. Standaardiseer en werk gezamenlijk uit wat een warmtenet met aquathermie als bron betekent.
- Met deze aanbevelingen gaan we de komende periode aan de slag.

Netcongestie

De knelpunten op het gebied van netcongestie zijn groot in onze regio. Er wordt intensief overlegd op welke wijze oplossingen gerealiseerd kunnen worden. De regio werkt actief mee aan de Pmiek. Uit de Pmiek sessies in Hart van Brabant blijkt dat er door (nieuwe) opgaven en ondanks geplande maatregelen schaarste blijft bestaan op de 150 KV stations in Waalwijk, Tilburg West, Tilburg Zuid en Tilburg Noord. Wat dit precies gaat betekenen voor het REKS bod en welke keuzes mogelijk gemaakt worden, is op dit moment nog niet bekend. De boodschap die Tennet en Enexis geven is dat zij niet al hun projecten tegelijk kunnen uitvoeren.

Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie is in Hart van Brabant geïntegreerd in de REKS. Er is een Regionale Klimaatagenda vastgesteld met daarin concrete projecten die in de regio uitgevoerd worden en die mede gefinancierd gaan worden vanuit het op te richten Regionaal Klimaatfonds dat weer wordt gefinancierd door het Publiek Ontwikkelbedrijf.

Vervolg

Na vaststelling van de Voortgangsrapportage in alle colleges, Gedeputeerde Staten en de Waterschappen, zal de REKS Voortgangsrapportage 2023 rekening houdend met eventueel gemaakte op- of aanmerkingen aan het Rijk worden aangeboden. Dit moet voor 1 juli 2023 plaatsvinden. Wanneer we het proces van de Herijking REKS 2.0 opstarten is nog niet bekend.

Communicatie

De REKS Voortgangsrapportage 2023 is ter vaststelling aan alle colleges, Gedeputeerde Staten en de Waterschappen aangeboden. Gelijktijdig wordt het stuk ter kennisname aangeboden aan het PoHo EKG en het PoHo Fysiek van de regio Hart van Brabant. De raden worden geïnformeerd met een raadsinformatiebrief.

Bijlagen

REKS Voortgangsrapportage 2023
